

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (114) TÈXTIL (36). ELS SANYÉ I ELS VALLHONRAT (1)

Darrerament hem canviat la línia de dedicació exclusiva a les nissagues terrassenques de fabricants de teixit per incloure'n d'altres sectors, com els Abelló -constructors de maquinària- o els Matarí -filadors-. Avui entrarem en un sector nou; el del gènere de punt.

Els fabricants d'aquest ram que començarem a tractar avui són els Sanyé i els Vallhonrat, que més endavant veurem que van estar associats durant aproximadament un quinquenni.

Els Sañé -i ho escriurem amb ñ a partir d'ara, ja que així conta en el registre- que estudiarem avui eren oriünds de Mataró, una zona en la qual el punt és i ha estat molt implantat. És als volts del 1898 que Josep Sañé i Arumí, casat

Sañé H. nos y Vallhonrat
S. en C.

Tàrrasa 28 Enero 1915.

MANSO ADEI, 35

Muy señor nuestro : Tenemos el honor de poner en su conocimiento que mediante escritura que en el día de hoy ha autorizado el notario de esta ciudad D. Ramón Estallega ha quedado constituida la compañía mercantil infrascrita para dedicarse a la fabricación de generos de punto en seda natural o artificial, lana, algodón y sus mezclas.

La gerencia y uso de la firma social han sido conferidos indistintamente a los Sres. socios D. José A. Sañé y D. José M. Sañé.

Rogando a V. se sirva tomar buena nota de sus firmas estampadas al pie, aprovechan esta ocasión para ofrecerse de V. attos. s. s.

q. e. s. m.

Sañé Hermanos y Vallhonrat, S. en C.

D. JOSE M. SAÑÉ, firmará:

D. JOSE A. SAÑÉ, firmará:

Jose M. Sañé

Jose A. Sañé

amb Concepció Roqué i Jaula, es trasllada amb els seus fills a Terrassa per aprofitar els seus coneixements en un sector emergent i amb bones perspectives a la nostra ciutat. Possiblement van venir atrets pel seu gendre Miquel Bosch i Vilar, un fabricant del ram amb múltiples iniciatives en el sector i que estava casat amb Josepa Sañé, filla de Josep Sañé. Aquest tenia quatre fills més, la Maria, en Ferran -que no es vinculà al tèxtil-, i dos més que s'hi implicaren a fons. Curiosament, aquests dos germans van ser batejats amb el mateix padri i inscrits amb el mateix nom de Josep. Aquesta coincidència de nom porta confusions. Després d'una primera diferenciació per Josep menor i Josep major, s'optà per afegir a cadascun el segon nom baptismal. S'anomenaren Josep Miquel i Josep Antoni. Ambdós es maridaren

respectivament amb Rosa Turu i Mas, i Maria Bosch i Vilar, germana del seu cunyat Miquel.

Una publicitat de cal Sañé a la immediata postguerra civil fixa els orígens de l'empresa el 1912. Nosaltres hem pogut constatar una societat encara anterior, anomenada **Sañé i Bosch**, que no podem documentar, però que suposem formada cap al 1910 per Josep Miquel Sañé Roqué i el seu cunyat Miquel Bosch. El 1912 és quan Josep Miquel Sañé comença sol i pel seu compte la fabricació de mitges i mitjons de punt en el número 35 del carrer de Mas Adei. Les bones perspectives del sector juntament amb l'eufòria que viu el tèxtil a la Primera Guerra Mundial, animen Sañé a fer un salt endavant i aliar-se amb altres socis. Així, el 28 de gener de 1915 es constitueix la societat comanditària **Sañé germans i Vallhonrat, Soc. en Comdta**, amb un capital de 50.000 pessetes. Els socis col·lectius són els germans Josep Antoni i Josep Miquel Sañé Roqué amb 7.500 pessetes cadascun, i Gaietà Vallhonrat i Ballber amb 15.000 pessetes. Els comanditaris són Roc Escursell i Montori, gendre del Vallhonrat, i Miquel Torres i Mach, cunyat d'Escursell amb 7.500 pessetes cadascun, i Francesc Albó i Martí, amb 5.000 pessetes. Roc Escursell era soci d'Escursell i Cia., fabricants de tovalloles. Escursell va ser el 1909 vicepresident de la Comunió Tradicionalista de Terrassa. Junt amb el seu sogre, Gaietà Vallhonrat, eren dos dirigents del carlisme terrassenc de començament del segle XX.

Sañé germans i Vallhonrat S. en C. tindrà per causes diverses canvis continus de socis. Només uns mesos després de constituir-se la societat, concretament el 28 de setembre de 1915, mor Roc Escursell. El 5 de febrer següent mor Gaietà Vallhonrat i el succeeix a la societat el seu fill Manel Vallhonrat i Comerma. La raó social, però, no varia. El 30 de juny de 1917 Miquel Torres es separa de la societat i el 15 de gener de 1920 també s'en retiren els hereus de Roc Escursell. Tot seguit es liquida l'altra comanditari, Francesc Albó. Romanen a la societat només els socis col·lectius: els germans Sañé i Manel Vallhonrat amb un capital de 30.000 pessetes. Aquesta societat col·lectiva tampoc dura gaire temps. El 23 d'abril següent la societat es dissol. Els Sañé i el Vallhonrat continuen cadascun la mateixa activitat però, per camins propis. Seguirem primer la trajectòria dels Sañé i després la dels Vallhonrat.

Ara continuarem amb els Sañé. Dissolta la societat amb Vallhonrat, els germans Josep Miquel i Josep Antoni Sañé constitueixen el 14 de maig una nova societat, **Sañé germans**, amb un capital de 10.000 pessetes aportades a mitges per cada germà i instal·len la fàbrica al carrer de Pau Claris, 12, amb un parc de maquinària que sobrepassa amb telers rectilinis de frontura els 5.000 cm. Sañé germans era un dels fabricants de punt més importants darrere dels dos grans del sector, en Geis Bosch i l'Alexandre Boix. No ens consta, però, que els Sañé participessin en cap exposició nacional ni internacional, ni tampoc en la de Barcelona de 1929, en què hi concorregueren massivament els industrials terrassencs, malgrat que la indústria donava feina a 22 homes i 55 dones.

(Continuarà)